

- kupitia kwa watu ambao wana uhusiano wa karibu na mtu mwingine mwenye maambukizo (wanapo karibiana kati ya futi 6)
- Kwa kugusa uso au kitu chenye virusi kisha kugusa mdomo, pua, au macho

Coronavirus mpya ni mbaya kiasi gani?

Wataalam bado wanajifunza kwa mapana juu ya ugonjwa wa coronavirus mpya. Kesi zilizoripotiwa zinaonyesha kiasi kidogo cha madhara ya ugonjwa (ikiwemo homa ya kawaida) hadi nimonia (kisamayu) kali ambayo inapelekea kulazwa hospitalini. Kufikia sasa, vifo vimeripotiwa hasa kwa wazee ambao wamekuwa na matatizo mengine ya kiafya.

Dalili ni zipi?

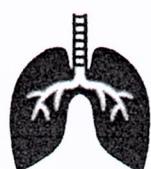
Watu ambao wamegunduliwa na ugonjwa wa coronavirus mpya wameripoti dalili ambazo zinaweza kuonekana ndani ya siku chache au kwa muda mrefu kama siku 14 baada ya kugunduliwa na virusi. Kwa mfano:

Kikohozi

**Kupumua
kwa shida**

Je! Ni lini ninahitaji kutafuta kuchunguzwa na kuwapa ushauri wa matibabu?

Ikiwa una dalili kama kikohozi, homa, au shida zingine za kupumua, wasiliana na daktari wako wa kawaida kwanza. Usiende kwenye chumba cha dharura. Vyumba vya dharura vinalenga kuhudumia wale walio na mahitaji muhimu zaidi. Ikiwa unapata ugumu wa kupumua, inawezekana umepata maambukizo ya ugonjwa huu mpya, na unapaswa kupiga simu 911. Ikiwa una zaidi ya umri wa miaka 60 na unasumbuliwa na magojwa kama ya sukari, magonjwa ya moyo, na ugonjwa wa mapafu, unahitaji kuonana na daktari wako kutambua taadhari za muhimu za kujikinga na coronavirus na jinsi ya kudhibiti dalili. Wasiliana na daktari wako mara moja ikiwa una dalili. Ikiwa una dalili na umekuwa karibu na mtu aliyethibitishwa kuwa na virusi, piga simu katika kituo cha afya kilichoko karibu name

Ninawezaje kujikinga na riwaya?

Ni muhimu kwamba kila mtu achukue hatua kupunguza kuenea kwa ugonjwa huu mpya, na pia kulinda wale ambao wako katika hatari zaidi. Hatua na njia unazoweza kuchukua ili kuzuia kuenea kwa homa ya mafua ya kawaida na mafua makali ndizo